

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetrowy przed tekstem 50 groszy, w kolumnie 1 i nadesłanie 35 groszy, za tekstem 15 groszy. Nekrologi w tekście do 50 wierszy 4 groszy, do 30 wierszy — 25 groszy, do 100 wierszy — 30 groszy za wiersz. Robota ogłoszenia po 5—10 groszy za wiersz. Najmilszy i aloy. Matrymonek 15gr, za wiersz. Tysiąc drukami po dwójce. Zagraniczne 100 proc. drożej.

W numerach świętecznych i nie-bieżących ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń admal' nistracja nie odpowiada.

Każda nowa powyłka obowiązuje tuż wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny, gospodarczy i literacki.

Adres dla listów i depesz
„ISKRA”, Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 61553.

Przemysłowa wyznał
miesięcznie:

zł. 3,50

Zagranica 5 zł

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego 4, Telefon 64. — Beżdzin, Malochowskiego 7 — Dąbrowa, Sobieskiego 8, tel. 625. — Zawiercie, 3 Maja 27.

WYDAWCA: „Kurjer Zachodni” S. A.

Redaktor: Tadeusz Opiola.

Walka o stałe miejsce w Radzie ligi narodów. Niemcy spowodowały popłoch w Genewie.

WARSZAWA, 13 (Tel. wł.) — (Grodz. 1 w nocy.) — Wczoraj na konferencji przedstawicieli państw w Genewie, które brały udział w konferencji locarneskiej zaproszowana została formuła kompromisowa przez premera Brianda, polecająca na udzielenie Polsce niestalego miejsca, a pozostawiając kwestię rozszerzenia Rady ligi narodów do konferencji wrześniowej.

Delegacja niemiecka po posiedzeniu odniosła się do Berlina bo instrukcje.
O godz. 7, 30 wieczorem nadeszła odpowiedź, w której Rząd niemiecki odniósł się kategorycznie, że nie godzi się na formułę kompromisową. Wywołało to panikę wśród wszystkich państw reprezentowanych w Genewie.

Walka z oporem szwedzkim i niemieckim.

GENEWA, 12 (A.W.) — Mimo usilnych starań Brianda i Chamberlina nie udało się dotąd pokonać trudności w locie delegacji i doprowadzić do kompromisu. Otoczenie Chamberlina informuje, że nie można się spodziewać przyjęcia Niemiec do Ligi narodów jeszcze w bieżącym tygodniu skoro rokowania nie doprowadziły do porozumienia Briand nalegał, by delegacja niemiecka porządkowała się w Radzie ligi w sposób organizacyjny w odniesieniu kooperacyjny. Staral się on również przekonać szwedzkiego ministra Udena o szkodliwości opozycji i nakłonił go do cofnięcia weta. Również starał się odciążyć Briand na delegatów Hi-

szpanji i Brazylji do ustąpienia w ządaniach tych państw. Również zwrócił się on telegraficznie do Primo de Rivera, by działał w duchu pojednania. Skutkiem tej interwencji zwrócił się przedstawiciel Brazylji telegraficznie o nowe instrukcje do swego rząd. Briand koleował dalej z Luttherem i Stresemannem przedstawiając im propozycję przyznania Polsce w bieżącej sesji niestalego miejsca i odwołania żądań innych państw na późniejszy termin. Propozycji tej sprzeciwili się już poprzednio delegat Szwecji. Briand jest przekonany, że Szwecja ustąpi jeśli delegacja niemiecka zgodzi się na te propozycje.

Interwencja Vandervelda i Boncoura.

Przewódca socjalistów belgijski minister Vanderveld oraz delegat Francji Boncour udali się do szwedzkiego ministra Udena, również, jak wiadomo członka zarządu socjalistycznego i wystosowali wspólny telegram do rządu szwedzkiego, by pozwolił Udenowi zgodzić się na wniosek pośredni, który odrzuciłby sprawę rozszerzenia Rady ligi na później i przyznał Polsce już obecnie niestale miejsce w Radzie.

Nowe propozycje ominięcia trudności.

PARYŻ, 12 (Pat.) — Według doniesień z Genewy, odbyte dziś rano narady uczestników paktu reńskiego pozwalają przewidywać iż zbliża się koniec kryzysu. Korespondent Havasa ma możność stwierdzić, że przedstawiciele birosy udzieli w naradzie zaproponował następujące rozwiązanie sprawy:

Niemcy wdają namychstam do Ligi narodów. Kada odebrać projekt w sprawie utworzenia nowych stałych miejsc do komitetu, który zbada na września ogół spraw dotyczących składu Rady ligi narodów. Polska będzie namychstam przyznane niesta-

O wyniku tej akcji dotąd nie wiadomo. Szeł angielskiego biura prasowego zapewnia, że Chamberlaini chodzi obecnie nie tylko o zapobieżenie katastrofie Ligi narodów, ale i katastrofie w Europie oraz o umożliwienie przyjęcia Niemiec do Ligi. Dalej popołudniu odbyła się konferencja sygnatujących pakt locarneski, w której delegaci niemieccy nie okazywali chęci do ustępstw.

le miejsce w Radzie. Przedstawiciele Niemiec nie zakładają poraż pierwszy weta przeciwko tej propozycji, zażądanemu jedynie czasu do namysłu. Pozostała sprawa zapoznania się ze sprzeczną opinią Udena, który po nowej interwencji Pawła Boncoura i Alberta Thomasa odwiadczył, że stanowiska Szwecji nie jest wyjątkowo skie rowane przeciwko Polsce i że będzie z zadowoleniem patrzyła na powołanie w najbliższym czasie Polski do zajęcia w Radzie jednego z miejsc, na które wyznaczenie kandydata jest rzeczą Ligi narodów.

Konferencja Brianda z kanclerzem Luttherem.

GENEWA, 12-3 (Pat.) Dział przed południem odbyła się jednogodzinna narada francuskiego prezesa Rady ministrów Brianda z niemieckim kanclerzem Luttherem i ministrem spraw zagranicznych Stresemannem. Szwajcarska agencja telegraficzna donosi, że przedstawiciele Niemiec przedstawili swój punkt widzenia, że w toku obecnej sesji powinny być tylko Niemcy przyjęte do Rady ligi narodów, oraz że w tej chwili Niemcy nie mogą po-

czynić żadnych obietnic w sprawie późniejszego rozszerzenia składu Rady ligi. Niemcy gotowe są zbadać później sprawę, teraz jednak nie mogą zgodzić się na żadne konkretne postanowienie. Briand wychodząc odwiadczył, że pojedawczo działalność Francji toruje sobie drogę we wszystkich kierunkach, oraz dodał, że nie powinno się przestać zdawać sobie sprawę z tego, że po Locarno wejście w życie również przyjęcia Niemiec do Rady ligi

Energiczne stanowiska Brazylji i Włoch.

GDANSK, 12 (Pat.) „Danziger Zeitung” podaje następujące doniesienie o wydarzeniach, jakie rozegrały się wczoraj w Genewie. Wczoraj na czoła wszystkich zagadnień wystąpiło się żądanie Brazylji. Delegacja brazylijska nie ukrywa wcale następstw, które zamierza wysunąć z faktu nieuwzględnienia jej żądań. Charakterystyczna była wczorajsza wizyta delegacji brazylijskiej u delegacji niemieckiej. Delegacja brazylijska nie złożyła żadnego oświadczenia w sprawie ewentualnego weta delegacji brazylijskiej, przypominała tylko fakt, że w roku 1924 przedstawienie niestalego miejsca Hiszpanji w Radzie ligi narodów na miejsce stałe

zostało uderomione wskutek weta Portugalji. To charakterystyczne przypomnienie, szanacze korespondent „Danziger Zeitung”, ma lotem nieukrywanej groźby.
Według dalszego doniesienia pisma, energiczne stanowiska miały, zająć również Włochy. Drugi delegat włoski Grandi miał odwiadczyć do Włochy w pewnych warunkach czułyby się zmuszone głosować przeciw przyznaniu Niemcom miejsca w Radzie ligi narodów. Argumenty złożone przez delegację włoską są wynikiem niezadowolenia Włoch z powodu sprzeciwienia się żądania Polski.

Znamienne głosy prasy francuskiej.

PARYŻ, 12-3 (Pat.) „Le Journal” zaznacza, że Szwecja prowadzi otwarcie gęć niemiecką.
Według „Matina”, Briand w rozmowie z Udenem wskazał mu na to, że dopuszczenie do Rady ligi narodów tylko Rzeczy niemieckiej byłoby uważane

żane niewątpliwie za wspaniałe zwycięstwo Niemiec, co nie odpowiadałoby przecież duchowi Locarna.

Zdaniem „Echo de Paris” rozwiązanie zagadnienia, negatywne czy pozytywne, musi nastąpić w sobotę wieczorem, a najdalej w niedzielę.

Akcja francuskiego koła parlamentarnego.

PARYŻ, 12 (Pat.) — Francuskie koło parlamentarne stało w dalszym ciągu na stanowisku konfederacji udzielenia Polsce stałego miejsca w Radzie ligi narodów. Deputowany Locquin w imieniu grupy parlamentarnej francusko-polskiej wystosował do „Association de France et Grande Bretagne” odezwę, skierowaną do lorda Derby, prezesa „United Association of Great Britain and France”. W odezwie tej p. Locquin uszczelnia stanowczo żądań Polski, podkreślając, iż pokolewłość stosunków polsko-niemieckich zależy od zapewnienia obu państwom równorzędności stanowiska w Lidze narodów.

W odpowiedź na tę odezwę sekretarz „United Association” nad-

stał z Londynu wyjaśnienia, w których stwierdza stanowczo, że oponentów części opinii angielskiej nie dotyczy kandydatury Polski, lecz jest następstwem opozycji w dziedzinie polityki wewnętrznej Wielkiej Brytanji.

Następnie sekretarz stowarzyszenia odwiadcza, że sugestia grupy parlamentarnej francusko-polskiej wywołały w Anglii wielkie zainteresowanie. Wszystkim angielskim przyjaciółom Francji i Polski zależy na nieutrudnieniu żądań, stojących przed Chamberlainem w Genewie. Pismo kończy się zapewnieniem dołożenia wszelkich starań w celu zaścielenia przyjaznych stosunków między Francją, Polską i Anglią.

Konferencja kolejowa polsko-węgierska.

WARSZAWA, 12 (Pat.) Na dzień 23 marca zb. została zwołana do Budapesztu konferencja kolejowa polsko-węgierska w celu opracowania trybu bezpośrednich towarowych między Polską a Węgrami tranżwom

przez Czechosłowację. Po konferencji polsko-węgierskiej w Budapeszcie ma się odbyć konferencja polsko-czechosłowacka w Pradze celom opracowania trybu bezpośrednich towarowych między Polską a Czechosłowacją.

O zwłok S.p. arcybiskupa Cieplaka.

WARSZAWA, 12 (Tel. wł.) — Do zwłok 4 p. arcybiskupa Cieplaka napływały rzęzy wierzycy. Nabożeństwo poranne odprawił biskup Gracjan Straszewski przy katedrze. Straszewski przy katedrze odola organizację wojskową.

Przewiezienie zwłok do Wilna nastąpi 16 b. m. W uroczystościach pogrzebowych weźmie udział Prezydent Rzeczypospolitej, szef kancelarii Prezydenta p. Leńc i minister Da-

PRZEGLĄD PRASY

Odgłosy z Genewy.

Depesze własnych korespondentów pisańcałch podają przebieg czwartkowych konferencji w Genewie.

Posel Strofki w „Warszawiance” podał przebieg trzygodziennej herbatki u sir Erica Drumonda w gronie wyjątkowo dziesięciu członków Rady L. N. Choc by było to spotkanie niezurzędowe i nie do narady, wybrano w czasie wyborów wróżdźniowych na miejsce nieaktualne.

Okazało się za chwilę, że w takim stawianiu sprawy, iż tylko Niemcy otrzymają stałe miejsce a reszta nikt, jest p. Unden zupełnie odosobniony. P. Vanderwede oświadczył się imieniem Belgii za miejsce w Radzie dla Polski. Natomiast p. Chamberlain spokojnie się długo caca zaszaczył, że bezwzględnie nieplacenie się Szwecji i zaumieni jednak także zrozumiałem zdaniem poza niemieckim jest uzależniające. Żądał Polski czy Hiszpanii niepodobna stać sprzeczne.

Wobec Szwecji nieruchomościę tak Radę swojemu wot w chwili rokowań z Niemcami, wziętą na siebie odwołać zlecił może ponad swoje siły. P. Paul Boncour imieniem Francji przedstawił związek między oddaniem Polsce miejsca w Radzie z wyjątkiem Niemiec. Bardzo ostro wystąpił przeciwko szwedzkiemu stanowisku. Hensz.

Najczęściej sprawa miejsca w Radzie postawili delegaci Hiszpanii i Brazylji. Pierwszy uznał przyznanie miejsca stałego w Radzie dla Hiszpanji za nieuczciwe i nieuczciwie, natomiast delegat Brazylji oświadczył, że

w obronie swego sądenia stałego miejsca podjąć się do końca i ma takie instrukcje swego rządu. Wtedy to, że w czasie konferencji czubiłownik powo Niemcami przedstawili wot przeciw załatwieniu samych Niemców.

W końcu delegat włoski p. Scialoja oświadczył, że wobec próby swiadczenia Rady wtem Szwecji wyjątkiem na rzecz Niemiec gdzie musieli zwrócić się do swego rządu po nowe instrukcje.

Zobranie wykazało—kofczy poseł Strofki — że w razie jest nie spór Niemiec z Francją czy z Polską, ale niechęć samej Rady poddawania się jednostronny zakasom niemieckim, przeprowadzonym przez Szwecję jako narzędzie w tonie Rady.

P. Kazimierz Erenberg donosi „Kurierowi Porannemu” że po powrocie do Genewy p. Briand nie styka się z delegatami niemieckimi i niem również umowy o nowej wojnie przy konferencji paktu antantowego, a to z powodu dość naprężonej sytuacji.

Ważdnie żywo omawiane są powtórzenie poglądki o oświadczeniu na wczorajszą polnej naradzie państw, wchodzących w skład Rady Ligi, złożonego ze strony Brazylji, że może głośować za przyznaniem Niemcom stałego miejsca tylko w razie przyznania takich miejsc także Brazylji, Hiszpanji i Polsce. Doprowadziło to imię szwedzkiego ministra spraw zagranicznych do silnego ubolewania. Siłownikowi Brazylji podzielone ma być przez Urugwaj, a także podobno i przez Scialoja, Hiszpanja napewno opuści Radę, jeżeli jej polityki pominięto.

Ważdnie poglądki, że Niemcy gotowi są pociąć poręczę Hiszpanji i Brazylji, że zaraz po wejściu do Rady zaproszą im stałe miejsce, co

jednak wobec wata Undena nie ma wartości. W tym stanie rzeczy nie widzieliśmy w sytuacji. Gdyby jednak udało się załatwić konflikt Hiszpanji i Brazylji ze Szwecją angielskie kółła podejmują projekt kompromisowy, aby przeprowadzić wybor Polski tymczasowy do Rady już na seais marcowej, zaraz po przyjęciu Niemiec do Ligi i Rady.

Ononowując sytuację czwartkową w Genewie i zauważając, że B a zylja i Hiszpanja stali się mimowoli zampanowani naszej sprawie, korespondent „Gazety Warszawskiej Porannej” także rozważa barokosy na przyszłość.

Naturalnie, trudno przewidzieć, czy Polska wejdzie do Rady obecnie, czy na seais wrześniowej — czy uzyska mandat stały, czy czasowy. Mogą za takie, lub inne rozważania objąć się dyskusje i rozważania. Motilow i Luther i Stresemann wyjazd do Berlina rzekomo po nowe instrukcje, w istocie — celem przygotowania nowych zażądań wzmania za ustępstwo na rzecz Polski Motilow również, że delegacja szwedzka zwróci się do parlamentu w Sztokholmie o upoważnienie zmodyfikowania swego sta-

nowiska ze względu na niebezpieczeństwo, jakie wakuje oporu szwedzkiego groźbę może polityce lokalnej i egzystencji Ligi narodów.

Należy tedy przypuszczać, że daleko jeszcze do końca seais obecnej Sargi wstawie dopiero teraz za zaryzykują i potwają szereg dat.

Role zostały podzielone: Chamberlain obrona Niemców, Briand — delegatów szwedzkiej i brazylijskiej. W każdym razie już w sobotę wiadomo będzie, co stanie się z Kandydaturą Polski. Wobec tego możliwym jest wyjazd Skrzybskiego z Genewy już w niedziele.

Sytuacja w Genewie — jak widać z powyższych relacji — jest więc mocno naprężona i pogmatwane apreczywnie interesów znalazło się w kulminacyjnym punkcie, jeden tylko motyw optymistyczny przewija się przez sprzawozdania wszystkich korespondentów pisańcałch: doskonała pogoda w Genewie i wzniesienie słońca!

Czy jednak starczy tego słońca na rozświetlenie niezłych zakasów, w których znalazła się sprawa miejsca palazkiego w Radzie Ligi narodów?

Debaty nad sprawą emigracji polskiej.

Silny wzrost emigracji żydowskiej — Dokąd zdążyć powinna emigracja polska.

WARSZAWA, 12-3. (Tel. wł.) — Na posiedzeniu komisji do spraw emigracyjnych, prezes urzędu emigracyjnego dokoczył referat o emigracji zamorskiej i polityce emigracyjnej. W retericie swoim stwierdził, że Australia i Madryt nie przedstawiały w tej chwili korzyści dla wychodźstwa polskiego, niemo bowiem dotychczas danych co do możliwości zatrudnienia robotników rolnych.

Emigracja żydowska odbywała się w dwóch kierunkach: do Palestyny i do Argentyny. Do Palestyny w r ub wycemigrowało 3 razy więcej aniżeli w r. 1924. O ile w poprzednich latach emigracja żydowska obejmowała ubogę warstwę wiejską, o tyle w roku ubiegłym zauważył się dala tendencja emigracyjna wśród warstwy średnio-kapitałistycznej. W każdym razie ten encja emigracyjna stosunkowo jest silniejsza u żydów, aniżeli u polaków.

W zakończeniu referatu prezes urzędu emigracyjnego polecił szereg tezę w związku z wychodźstwem pol-

skim i koniecznością unormowania tego ruchu Między innymi podkreślił że emigracja kontynentalna nie przynosi żadnych korzyści ani dla państwa ani też dla emigracji, zarówno pod względem kulturalnym jak i materialnym.

Najkorzystniejszym terenem dla emigracji jest we ist chwili Azja. W Peru Koołecarstwo jest unormowanie emigracji polskiej do Brazylji odpowiednią umową przez rząd zabezpieczającą wy chodźstwo pod względem prawnym i chroniącą od wyzysku oraz zorganizowanie obojętne Towarzystwa emigracyjnego, które badałoby warunki emigracji w Brazylji i mogło udzielić odpowiednich informacji.

Da dopelnienie obrazu przykazcałce podał prezes urzędu emigracyjnego Gawronskiego statystykę z której wynika że emigracja swa w 1925 roku wyniosła ogółem 125 000 osób (50 000 do Francji 45 000 do Niemiec, 30 000 do Ameryki) Remigracja wyniosła 57 000.

O tranzyt przez Polskę do Sowieów.

WARSZAWA, 12-3 (Pat) Dnia 12 marca odbędzie się w Warszawie w myśli uchwały konferencji, odbyłej w drugiej połowie lutego r. o wprowadzeniu bezpośredniej towarowej komunikacji między Sowieami a Niemcami tranzytem przez Polskę, kołecaracja Komisji urzędowej,

składająca się z delegatów Polski, Sowieów i Niemiec.

Komisja ta opracuje przepisy wykonawcze i rozrachunkowe, związane z projektem wprowadzenia bezpośredniej towarowej komunikacji między Niemcami a Sowieami przez Polskę.

Sytuacja starobowa Francji nie jest zła.

PARYŻ 12-3 (PAT) Minister finansów Raul Peret w rozmowie z przedswiętelnym „Pet” Parizem oświadczył, że sytuacja starobowa nie jest wcale zła. W dniu wczorajszym scentralizowano w ministerstwie subskrypcję bonów odrody narodowej, przekraczając sumę 74 milio-

nów franków dziennie. W jaknajszerszym czasie minister zbada nowe źródła dochodów na pokrycie wydatków budżetowych Z początkiem przyszłego tygodnia odrudne propozycje złobote zostaną radzie ministrów, a także minister przestawi je w połowie kolej tygodnia.

Niemcy przeciwko restytucji monarchji.

„Iymczasowa republika niemiecka”.

BERLIN 12-3 (Pat) Wczoraj w Reichstagu podczas dyskusji nad wotami, ogłoszonymi przez prawników, a dotyczącymi rozszerzenia władzy prezydenta Reeszy, przyszło do burzliwych scen i demonstracji uczuć monarchystycznych ze strony partji prawicowych. Mówcy stronniczo w miarkowanych oskarżeniach w toku dyskusji, że wszelkie zmiany konstytucji niemieckiej uważają za niezgodne. Minister spraw wewnętrznych

Kuehl stwierdził, że monarchja Hohenzollernow upadła z własnej winy, ponieważ cesarz w chwili, gdy poraz pierwszy zmuszony był bronić czynie swych praw, uciekł do Holandji.

Siowa te wywołały ogromne wzbudzenie na łanach prawicy, której pustoszenie opuścił Kuehl. Niemiecko-narodowy poseł, dr. Hirsprung, zawadzając później, że to on stał się w tym miejscu do inicjatywy, wstawy republiki niemieckiej.

Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 12-3 (Tel. wł.) — Kurs dolara w dniu dzisiejszym w trzyzmyśli się na poziomie 760—770. Obrót dolarami na giełdzie wynosił 100 000, z czego 4 000 gotówką. W obrobach przywanych płacono za dolara 8 zł.

Manswry armii sowieckiej.

BUKARĘSZT, 12-3 (AW) Na kwietnia zapowiedziano są w Bukowie manewry wojsk sowieckich na granicy rumuńskiej, w której weźmie udział korpus 6-waleński pod dowództwem Budiniego, korpus piechoty pod dowództwem Tucuczewskiego, następnie Żłoga Olejsy, Jekaterynowska, Charkowa dalej armja republiki Moldawskiej, oraz 250 samolotów.

Zakończenie procesu o zabójstwo matki E. R. J.

RYM, 12-3 (AW) według Scalo w głębie swego czasu sprawie zabójstwa piosła Muteciego proces zakończony zostanie 26 bm. Organizacje leżysztywiste otrzymały rozkaz utrzymania porządku i niedopuszczenia do niepokojów. Mimo tego zachodzi obawa zamieszek i demonstacji.

Awantury w parlamencie Japońskim.

TOKIO, 12-3 (AW) Na dziesiętzeim nocnem posiedzeniu parlamentu przyszło do bardzo burzliwych scen między zwolennikami rządu a opozycją, przyczem wywiązała się owałbit bityzka w czasie której obie strony zerwały sobie rękawice akademickie. Awantury w Zewerwanu pomocy policji oem rozłączenia walczących Parlament zostaje podobno odroczone.

Echa Śląskie.

Sensacyjny proces.

KATOWICE, 12-3 (Tel) Wkrótce odbędzie się w Katowicach przed Sadem okręgowym sensacyjny proces ousia Kurfańskiego, w którym ma być wyadokony proces, który w odwołaniu na rozprawie przez „Jubla Śląskiego” antję o bezobrobn zarzucił pastwa K. i fidem, że przed wianą był działay autorem polskim, a obecnie dalał jakoby wadłonię a i emiepnim kapitałem procesy robotników polskiemu, a nawet przeciw państwu polskiemu.

Wielki Kurfański uczcił się dotychczas wspaniałym tryumfem i wioda przez swego adwata Daprowskiego, skargę, w której domaga się przetworzenia dowodu prawdy przez Beuka na podstawie zarzutu.

Beuk zgodził się na przetworzenie dowodu prawdy i przedstawia zgodne oświadczenia świadków, na której odbył się kilkadziesiąt przedstawicielów państwa polskiego i sudałowski, a między innymi dr. Hensz, p. Władysław Uralski, pios. Antulek Wierzbicki i inni. Proces piosła Kurfańskiego odbył się na Śląsku otwartym zamkniętym.

Zgon działacza narodowego.

KATOWICE, 12-3 (Pat) (Lof.) — Wczoraj w uocy anieli w Katowicach ap. Florian Kłosa, kasztelan gwacub gimnazjum państwowego przeżywał lat 68. Z uszy był wybitnym działaczem narodowym. Za pracę narodową był karany więzieniami, a w czasie ostatniego więzienia, brał udział wraz z trzema sązami w powstałach Śląskich. Po piosycie i podziale Śląska przesiósł się z Łabrz do Katowic, gdzie został wyrwany przesłem Związku Powstańców na powiat katowicki. Pogrzeb odbędzie się w niedziele.

Mówić można tylko po polsku.

KATOWICE, 12-3 (Pat) (Lof.) Działka zbitkowa „Hniebudojca” wydała rozkaz, że w urzędowaniu nie wolno odzywać się do robotników w języku niemieckim.

Wiecie, Kraków czy Katowice?

W związku z uzdrowieniem gospodarki państwowej powołano Komisję „Izby”, której zadaniem było zaprojektowanie zmian w administracji, by największe oszczędności i apropracja można było osiągnąć.

Specjalnie dużo obiecywano sobie przy reorganizacji województw. Już mówiono i pisano o skasowaniu paru województw, o połączeniach, o dużych oszczędnościach, stąd wypływających.

Alicji w ostatnich dniach ukazują się wiadomości, że wszystko ma się sprowadzić tylko do zmiany granic pomiędzy niektórymi województwami, natomiast ilość województw zmianie nie ulegnie.

Operacji ma być poddane między innymi województwo Kieleckie, z którego ma być wycięty powiat Będziński i przydzielony do woj. Krakowskiego.

Dla powzięcia takiego projektu mogłyby być brane w rachubę względy oszczędnościowe, udogodnienia dla ludności i wreszcie kwestie polityczne.

Ponieważ ilość województw nie zmniejsza się, ponieważ województwo Kieleckie nadal ma istnieć, względy natury oszczędnościowej nie mogły w tem odgrywać żadnej roli. Obowiązek raczej należy, że skutkiem różnorodności prawodawstwa i przepisów administracyjnych po przydzieleniu pow. Będzińskiego do Krakowa koszty administracji musiałyby być w pierwszych latach większe. Pomijam zamieszanie, jakiego przytem w administracji powstać musiało.

Pozory wskazywałyby, że przyłączenie do Krakowa stanie się poważnym udogodnieniem dla ludności. Jeżeli jednak zwalymy, że już o mieście, o kilka kilometrów odległa jest od Zagłębia siedziba woj. Śląskiego, to musi się zrodzić pytanie, dlaczego pow. Będziński nie zamierza się przyłączyć do Katowic. Jeżeli udogodnienie dla ludności chodzi, to należało przedewszystkiem wysłuchać opinii tej ludności. Jeżeli zmiana granic między sąsiednimi gminami odbywa się drogą ustawową po zasięgnięciu opinii gmin zainteresowanych, trudno jest przypuścić, aby poważnie w skutkach przesunięcie granic wojewódzkich mogło być uskutecznione wyłącznie na skutek wniosku Komisji bez opinii zainteresowanych środowisk. Bodaj czy opinia ludności zainteresowanej nie powinna być w takim wypadku decydująca. A mam wrażenie, że wola ludności wcale nie ciąży ku Krakowowi...

Daleki jestem od jakiegokolwiek podważania antagonizmów dzielnicowych. Można ubolewać, że myśl połączenia nas z Krakowem wywołuje tak ostre sprzeciwy, jak to uczynił p. Stef. w jednym z numerów „Iskry”, trzeba jednak z całą swaobownością stwierdzić, że ta niechęć do Krakowa jeszcze istnieć będzie bardzo głęboko i powszechnie i że ludność wcale nie byłaby zachwycona z dokonanej zmiany.

Nie wiem, jakby się do takiej zmiany stosunkował przemysł, ileby zyskał na przyłączeniu do Krakowa, to jedno wydaje się pewne, że nie odgrywałoby już tak dominującej roli, jaka odgrywa w woj.

Kieleckim. Natomiast interesy handlu wskazują, że Zagłębie Dąbrowskie powinno było być przyłączone do G. Śląska — wszak handlowo jesteśmy całkowicie złączeni ze Śląskiem. Zatem i względy gospodarcze nie przemawiają również za przyłączeniem do Krakowa.

Najpoważniejszym wreszcie argumentem mogłyby być względy natury politycznej. Niezapłwie dla ujednolicenia państwa trzeba ścierać granice zaborsze, trzeba wykorzystać uprzedzenia dzielnicowe i Polskę jednoczyć.

Czy jednak tutaj właściwie nie popolembono kapitalnego błędu? Mimo pozorne uprzedzenia między dzielnicą małopolską i h. Kongresówką, nastąpiłby poważne przesunięcie ludności między tymi dzielnicami — czas dokona reszty — nie potrzeba sztucznego przesuwania granic. Natomiast interesy państwa nakazywałyby raczej przyłączenie powiatu Będzińskiego do G. Śląska. Walki Śląska o nie-

podległość zbliżyły nas ożromnie. Mimo granic wojewódzkie, są nam Ślązacy bardzo bliscy. Mamy jednakowe oblicze przemysłowo-handlowe. My się lepiej rozumiemy. A wreszcie przyłączenie polskiego powiatu Będzińskiego do Śląska rozdzieliłoby niemieczy. Tu jest już wyraźny interes i nakaz.

Być może, że interesy przemysłu Zagłębia Dąbrowskiego byłby przez to zachwiane — byłby to poważny względ nakazujący rozważę.

Wydaje mi się zatem, że jeżeli powiat Będziński miałby być koniecznie gdzieś przeniesiony — to tylko do Śląska!

Jeżeli jednak wszystkie poczynaństwa państwowe obracają się prawie wyłącznie około kwestii gospodarczej, to rodziloby się pytanie, czy akurat teraz potrzebne jest zwiększanie zametu administracyjnego, skoro z tego korzyści gospodarczych dla państwa nie będzie?

A. Michael.

Obraz M. B. Czestochowskiej na Jasnej Górze.

(Od własnego korespondenta „Iskry”).

Częstochowa, dnia 9 marca 1926 r.

Obraz M. B. Jasnogórskiej został odnowiony. W dniu 25 marca b. r. będzie umieszczony w ołtarzu i oddolnie.

Korzystał z uprzejmości O.O. Paulinów i p. prof. Rutkowskiego mieliśmy szczęście oglądać obraz zbliżka.

Wrażenie nadzwyczajne i ośmiertate. Cała historia obrazu i wszystkie cuda stają przed oczyma. Sam obraz ma w sobie tyle majestatu, tyle siły, że mimowolnie zgina się kolana, a jednocześnie tyle piękna, że trudno wzroku oderwać. Oczy M. B. prostopadło przysuwają, hypotyzyją — jak powiada p. prof. Rutkowski. Pomodliliśmy się długą chwilę, zwrócić się z prośbą o informację do p. prof. Rutkowskiego, który, szepcąc prawie, zaczął mówić, co następuje:

Obraz M. Botej był, jak wiadomo, kilka razy odnawiany. Ostatnio był przemalowany olejno w roku 1682. Od tego czasu obraz nie był gruntownie oczyszczony i wskutek kurzu, kopciły ze świec i par w utworzyła się na obrazie gruba warstwa brudu. Po oczyszczeniu obrazu z brudu, przystąpiono do usunięcia za pomocą chemikaliów wierzchole olejnej powłoki, chcąc dostać się do malowidła z przed roku 1682. Tu rozpoczęła się praca najtrudniejsza, obraz bowiem malowany jest na płótnie, przyklejonym do drewna i otóż to płótno w niektórych miejscach przedostało się i porobiło się pęcherzyki, które trzeba było, za pomocą zastrzyków, z powrotem do drewna przyklejać. Pracę prowadziliśmy w największym napięciu nerwów, bo chwila zdradziła się, że trudno będzie obraz uratować. Jednak wszystko szczęśliwie się udało i po zdjęciu powłoki farb grubość półtora milimetra okazała się śliczna chusta i

suknia koloru ciemno-granatowego u M. Boskiej i jasno-karmineowego u Chrystusa z ornamentem lilii andegawskich, które w sobie mają niezawodnie wspaniałą, a czasem jagiellid i Jadwigi, a mianowicie na rok 1430, kiedy po mocnym uszkodzeniu i zniszczeniu przez Husytów, obraz uległ rekonstrukcji. Niezamalowane w tym czasie tylko twarze, której styl bizantyjski wskazuje na czas dojrzały wczesniejszego i sądzić należy, że pod tą ciemno-granatową szatą, w stylu zachodnim znajduje się pierwotne malowanie, stylowo dostosowane do twarży. Obecnie więc obraz przedstawia harmonijne połączenie stylu wschodniego (twarz) i zachodniego (suknia i płaszcz). Dlaczego przemalowano obraz w roku 1682 — niewiadomo, może dlatego, że lili andegawskie na płaszczu zbyt wyraźnie wskazywały wiek iony, niż głosi legenda o powstaniu obrazu. Kiedy obraz powstał określić nie można, w każdym razie sięga pierwszych wieków chrześcijaństwa.

Drewno obrazu jest cyprysowe i w takim stanie, że przy względnie konserwacji może trwać dwa tysiące lat. Celem lepszej konserwacji, obraz będzie umieszczony nie w drewnianej skrzyni jak dotąd, ale w metalowej; również korona i sukienki przymocowane będą nie do samego obrazu jak było dotąd — tylko do metalowych utwierdzeń.

Na tem p. prof. Rutkowski zakończył.

Cały więc naród może być spokojny o codzienny widzenie swojej królowej, który za kilka dni zostanie uroczyście wstawiony na swój tron, a p. prof. Rutkowskiemu należy się podziękowanie i wdzięczność od całego narodu za dokonane dzieło.

J. P.

Przejazd z Gdańska do Warszawy zwłok śp. ks. arcybiskupa Cieplaka.

Warszawa, 11 marca 1926 r.

W Gdańsku oddział marynarski, sokoli, uczniowie szkół polskich i gimnazjum polskiego w Gdańsku, wszystkie korporacje studentów Polskich Politechniki Gdańskiej, kolejarze, wszystkie towarzystwa i związki polskie w Gdańsku ze sztan darami

Po przybyciu na dworzec w Warszawie, trumnę przeniesiono do arcy-

branego kirem i zielenią wagonu, w którym urządzono ołtarz z płonącymi świecami. O godz. 1.40 popoł. nastąpił odjazd do Tezewa. W wagonie ze zielenią 40 arcybiskupa obłali warle bonami 40 kolejarzy. Na dworcu Gdańskim poróżnił zwłoki po raz ostatni komisarz jenerany Rzeszycyopolite, p. Strassburger oraz licznie zebrana ludność polska. Zwłokom towarzyszył z Gdańska do Tezewa ks. biskup O'Rhurke.

Krótko po godz. 14 jej pociąg, wiozący zwłoki śp. arcyb. Cieplaka, przybył do Tezewa. Cały dworzec i okolice miał plac przed dworcem przepelniony był publicznością. W Tezewie złożono na trumnie śp. arcybiskupa Cieplaka wieńiec od ludności miasta, pozostawiając przeniesienie wygłosił miejscowy ksiądz.

Dnia 10, w godz. 6 rano na granicy pow. warszawskiego odjeżdżał wojewódzka Warszawa-środkowa złożył w imieniu Województwa hold zwłokom śp. arcybiskupa Cieplaka. Równocześnie warle honorowa nio zwłokami objęła publicznosc. Na wszystkich stacjach, przez które przejeżdżał pociąg, witali zwłoki śp. arcybiskupa Cieplaka przedstawiciele władz państwowych, samorządowych i społecznych.

Na dworcu głównym w Warszawie, już na pół godziny przed przybyciem pociągu, zaczęli się gromadzić przedstawiciele władz i społeczeństwa oraz delegacje związków i licznie przybywająca publiczność, by oddać hold męczeńskowi za wiarę i wielkiemu Polakowi.

Władze rządowe reprezentowały pp. Laskowski z Prezydium Rady ministrów i Hlaski z Min. spraw wewnętrznych.

O godz. 10.45 przybyła pociąg. W wagonie przybrany zielenią i obitym kirem ustawiono skrzynia drewniane, zamknięte trumny. Kłęk u drzwi wagonu ks. biskup Gall, kłęk za nim kilku wiernych i kilka modlitwa poruczenia się odprawy modłów, wagon odstawiono z przed peronu na linię boczną, za wagonem idzie długi kordzik żałobny ze sztan darami cechowymi na czole i orkiestra 36 pułku piechoty, grająca marza żałobnego. Na bocznic kolejowej następuje wydawanie wagonu. Trumnę na barki bierze przedstawiciel społeczeństwa Adam Hala, Zamoyskim i gen. Suszyński na czole.

Formuje się kordzik żałobny. Na proździe kroczy długi szereg księży w białych kołtach, dalej dostojny celebrant uroczystości ks. biskup Gall w asyście ks. biskupa Godlewskiego, z nimi przedstawiciele władz, związków, stowarzyszeń społecznych, cechy ze sztan darami.

Zwłoki ks. arcybiskupa Jana Cieplaka złożono narazie w kaplicy hr. Przedzieckiego na Koszykach. W niedzielę od. 14 bm przeniesione zostaną do katedry św. Jana, a następnie w dniu 15 bm na dworzec wileński, skąd wyślano zostaną do Wilna.

Więści z Rosji

Prokrowacja bolszewicka.

Rui" donosi, że w Moskwie dwóch oicerów sowieckich napadło na ulicy na polskiego kurjera dyplomatycznego Żelkowskiego, którego pobito i odebrano mu tęgę z konfiskacją urządzenia. Poselstwo polskie miało sprośtować przeciwko prokrowacji i komunistki ludowy spraw zagranicznych — złożyć pismo w Kętrzyńskim wyrazu ubolewania w imieniu rządu sowieckiego.

Tajemnicza pożary.

Władze sowieckie zanepokojona są tajemniczymi pożarami, które zdarzają się coraz częściej w fabrykach sowieckich. Po wielkim pożarze, który zniszczył fabrykę „Krasnyj Putilowicz" w Piotrogradzie, wybuchły jednocześnie dwa wielkie pożary w fabrykach w Piotrogradzie i Moskwie. W Piotrogradzie pożar zniszczył częściowo budynki fabryki państwowego monopolu tytoniowego, w Moskwie spłonęła dnia 9 marca fabryka Gótska.

ZWIĄZEK LEKARZY P. P.

owodu Zagłębia Ogórnego

porusza ewych członków o przybycie na

Doroczne Walne Zebranie

które odrobie się dnia 14 marca r. b. o godz. 11 ej rano w lokalu Stowarzyszenia Techników, ulica Czysta Nr. 9.

Zarząd Związku Lekarzy.

Głosy publiczne.

O nauczycielach kontraktowych.

W ogólnej liczbie nauczycielstwa, pracującego w Zagłębiu Dąbrowskim, jest pewien odsetek sił kontraktowych, tj. takich nauczycieli którym Rząd płać za wypracowane godziny w szkole.

Do liczby tych wybrańców należą wszyscy którzy proboszczowie i wikariusze, którzy obok pracy parafialnej udzielają lekcji w szkołach powiatowych jako prefekci kontraktowych.

I rzecz trudna do owierzenia. Dział po upływie sześciomiesięcznej pracy w szkole stajemy wobec wypadku godnego publicznego potępienia. Oto na 50 księży w powiecie Będzińskim, wykładających w szkołach naukę religii, zaledwie kilku otrzymało pensję i to jedynie za września, a pozostali wszyscy czekamy, aż przedwieńce kuratorium przypomni sobie, że sprawa ta jest jeszcze nie załatwiona w Ministerium skarbu.

Zwzwyższe dzieje są wyjątkowo trudne warunk materialnie, zwłaszcza księży wiarusowych, którym dochodzi parafialne w niejednej parafii nawet na utrzymanie nie starcza, jak również poważne ich wydatki związane z duszpasterstwem w szkole podczas gremjalnych spowiedzi i rekolekcji w wielkim poście, podkreślić należy karygodne lekceważenie przez kuratorium księży kontraktowych którzy za swą muzułną pracę nie otrzymują pensji.

F. L.

Ze sportu.

Dragie zawody narciarskie.

Drugie międzynarodowe zawody narciarskie w Zakopanem odbędą się w czasie dwiat wielkanocnych na hali Gąsienicowej. Urządza je Sekcja narciarska Polak. Tow. Tur. — zachęcona powołaniem pierwszych i obrotowa w nich udziału przez uczestników zagranicznych, donosi w czasie pierwszych zawodów.

Zawody a raczej międzynarodowa konkurencja sąsiadczą — odbędą się w dniach 4, 5 i 6 kwietnia na hali Gąsienicowej, gdzie warunki śnieżne są znakomite i z dnia na dzień polepszają się gdyż to jest zwykły porządek rzeczy, że z wioś a zima walcząca z nią coła się w górę i tym wód korzystających dla się — zawodów krotkij wstęchwładnia, nie żać swą krąg i czar. W programie tych zawodów wchodzi obliczanie punkty; bieg terenowy o charakterze wyzawdowego, przy którym punktowane będą upadki i forma zjazdowa, bieg z przeszkodami i bieg 18-kilometrowy. Półpunktacja odbędzie się konkurs skoków na skoczni ad hoc skonstruowanej. Rozgrywać odbędzie się o puchar im. Fichera, a staną do niej poza naszymi zawodnikami Czesi, Niemcy, Węgrzy i prawdopodobnie Rosjaci i Jugosłowianie.

Kw.

Kupujcie swój u swego.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

13 Sobota

Dziś Krysty, P. M. Jutr. Mas, ldy Kr. Wd. Wsch. słońca 5:57 Zach. „ 5:35

Z TEATRU.

Teatr w Sosnowcu.

W niedzieli porank, urządzony staraniem Kola przyjaźni harcerzy. Początek 8 i rano.

Niedziela popołudnia — pełna humor a niezawodna „Dama od Maxima”, a Wanda Zemorsta w roli tytułowej. Ceny miejsc zmniejszone od 30 gr do 1 zł. Początek godz. 4 pp.

Niedziela wiecz. — operetka „Warszawa w noc” urządzona specjalny mi popisami balowymi w wykonaniu awleto postypanej par. Chór i orkiestra powiększone.

Poniedziałek — poraz ostatni po osnach popularnych od 80 gr do 1 zł. „Profesor Storiev” L. Andriejewa

Wtorek Odczyt dr. Henslowa, redaktora gazety wiedeńskiej i korespondenta pism polskich pt. „Wiedzę dalszej”. Początek godz. 3.

„Kurek” przystąpienie do grób świnteln komedia Triana Bernarda a którą premiera odbędzie się w przyszłym tygodniu

Teatr w Będzinie.

W wtorek „Dama od Maxyma” wstać się jeszcze raz na scenie teatru „Nowości” w znakomitem wykonaniu zespołu teatru sosnowieckiego a Wandę Zemorsta w roli tytułowej. Ceny miejsc zmniejszone od 50 gr. do 2 zł. Początek godz. 8.

Teatr w Dąbrowie.

W środę pełna humoru operetka „Warszawa w noc” a Wandę Zemorsta w roli głównej, oraz całym zespołem.

Teatr w Wojkowicach.

Dziś 14 — wystawiona będzie sztuka „Smierć Okazu” w wykonaniu całego zespołu teatru sosnowieckiego. Początek godz. 8.

Teatr Polski w Katowicach.

Dziś 14 — dnia 13 marca r. b. obsta się poraz pierwszy z cyklu baletów dla dzieci pt. „Jasi i Milgosa” Wandy Tatar-kiewiczówny. Malownicza ta baletka w 5 odsłonach urozmaicona najróżnorodniejszmi piknikiem płoskami, i efektownym baletem Teatr Polski zaprasza na to piękne widowisko wszystkie dzieci z Katowic bo zabawa będzie śliczna i wesoła.

Dziś 14 — wieczorem o godz. 7 m. 30 gościnny występ dyrektora o godz. 7 m. 30 gościnny występ dyrektora i pierwszego kapelmistrza opery wiedeńskiej Leona Krausa, który dyrygował będzie operę „Madama Butterfly” z a Zemorsta, w partii tytułowej z udziałem pp. Urszula, Dolinskiego Kopiczewskiego, Mazanka w rolach głównych.

Jutro w niedzielę a godz 3 m 30 popoł. zastąpiemy pełen humoru wedywii „Trójka bułajka”

Jutro wiecz. a godz. 7 m. 30, Opera „Carmen” a p. W. Weimdzka, w partii tytułowej pod dyr. kapelmistrza opery wiedeńskiej Leona Krausa.

Wiadomości kościelne.

Parafia Pogoń w Sosnowcu urządziła rekolekcje dla wierznych wszystkich stanów. Cwiczenia to prowadzić będą op. Franciszkanie z Krakowa. Pierwsza nauka będzie dnia 14 m. w niedzielę a godzinie 1 i pół po Górkich Zalesi; przez tydzień codziennie odbywać się będą nauki punktualnie o godzinie 7 wieczorem aż do soboty. Czwartek i piątek o godzinie 3-jej spowiedź. Na te ćwiczenia ks. proboszcz zaprasza parafian, aby korzystali z nauk i zgodnie

mogli się przystosować do Sakramentu Pokuty przez W. Noca. Do słuchania nauk rekolekcyjnych przywiązane są wielkie łaski odpustowe.

Wyróżnienie naszego inżyniera.

Pracujący obecnie w Zagłębiu inż. Kazimierz Korsak został wyróżniony na ostatnim zjeździe konstruktorów samochodowych w Londynie na członka komisji ekspertów technicznych na r. 1926.

Obecnie inż. Korsak został zaproszony przez Politechnikę lwowską do wygłoszenia trzech referatów pt. k. „Silniki spalinalne i ich znaczenie w przemysle”, „Administracja Techniczna” i „Naukowa organizacja pracy”. Referaty te będą wygłoszone w dniach 16—19 b. m. na Politechnice lwowskiej, gdzie wzbudziły duże zainteresowanie wśród inżynierów.

Nowy teren akcji wywrotowej.

Oj dużego czasu już daje się zauważyć, iż żywioły wywrotowe, widząc malejące wpływy wódr warstwy robotniczej, swoczyli swą wysiłki w stronę bezrobotnych, chociaż i tutaj łatwiej będzie się znaleźć, a się wprost niejasna, mado przedź dać się sprzeciwiać głosom masy i wywołać strach. Zatem nie należy być zbyt skutekcznym, świadczą choćby, zajścia w Zawierciu, Częstochowie, Łodzi, Kaliszu i t. d.

I na terenie Zagłębia widać wysiłki w tym kierunku, tu jednak, dzięki sprężystej i zdecydowanej postawie władz, trudno jest sprokować masę i wywołać strach. W tym kierunku już następnym jest likwidowanie przez akcję zapobiegawczą. Chcąc zgromadzić jak największą liczbę bezrobotnych, agitatorzy zwołują zebrania, gdzie starają się pobudzić tłum i tym sposobem zniechęcić go do ciężkiej, co niestety, na terenie zagłębiowskim się udawo. W Zagłębiu kilka takich zebrań odbyło się tylko na szeregu rezolucji, w rodzaju żądania 8 godzinowego dnia pracy, stosowne przy wypłaconiu zapomóg wskazywało orzecznięcie i t. p. oburzoną, potem wystąpił nazezwary nie było. Widocznie nie daje to spokoju i misarżom bolszewickim, którzy nadal prowadzą akcję w tym kierunku, licząc, iż może przy jakiejś okazji sposobności uda im się osiągnąć zamierzony cel. Wczoraj zwołano wiec bezrobotnych, który miał się odbyć w kinie „Nowości” w Będzinie. Porozw. w-w-ścielić kinomówi wygłosił si, wiec nie mógł się odbyć, miano to bezrobotni ustawicznie gromadzili się na ulicy, zatrzęsywali przez uwiązujących się w tłumie agitatorów, którzy zapewniawali, iż mimo wszystko, wiec się odbędzie, a którym w istocie chodziło zupełnie o co innego. Z uwagi na łomowanie roboty, policja kazała imżeż zawrócić do domów, co też i wykonano. Agitatorzy chcieli urządzić wiec gdzie indziej, co im się jednak nie udało gdyż zniechęceni robotnicy rozeszli się do domów, zwłaszcza, iż niepodobna nie zaczęła do wycierania na wolnym powietrzu.

Preliminarz budżetowy Sejmiku będzinskiego.

Jak już w swoim czasie pisaliśmy preliminarz budżetowy Sejmiku będzinskiego na rok bieżący zawiera w dochodach 2208 828 zł. w wydatkach zaś 2378,313 zł. Niedobór, w wysokości prawie 170 tysięcy zł. ma być pokryty z projektowanej pożyczki. Procentowo poszczególne pozycje w dochodach przedstawiają się następująco: zaległe podatki 9,12 proc., dochody z własnego majątku 2,31 proc., dochody z zapożyczeń 1,22 proc., 0,22 proc., spłaty 21,3 proc., dochody u podatków państwowych 17,83 proc. podatki samodzielne 1,31 proc., swroty 0,56 proc., różne 1,15 proc., dochody uadwyższe 19,99 proc. i sumy przechodnie 25,79 proc. W wydatkach: koszty administracji 5,75 proc., komunikacja 12,61 proc., szkolnictwo

i oświata 2,95 proc., cele kulturalne 0,93 proc., zdrowotność i szpitalnictwo 11,81 proc., opieka społeczna 2,26 proc., robotnictwo i ludność 2,92 proc., spłata długów 3,38 proc., wydatki nieprzewidywalne i różne 1 53 proc. wydatki nadzwyczajne 30,88 proc., i sumy przechodnie 29,95 proc.

Kursy dokształcające.

Zapisy na kursy dokształcające, organizowane przez sekcję oświaty powiatowej przy Związku polskiego nauczycielstwa szkół powiatowych zostały ukończone. Dla sąp-ających w Modrzewiu będą otwarte dwa kursy. W b. b. tego, że jeden z tych kursów przejmie na swój budżet miasto Uniweltery ludowy w Sosnowcu, Związek prowadzić będzie drugi. Na obydwóch kursach uczyć będą ci sami nauczyciele. Otworzenie kursów nastąpi w dniu 17 b. m. o godz. 7 wiecz. w lokalu szkoły powiatowej Nr. 11 w M. drzewie. Kurs w Sosnowcu prowadzić będzie sekcja oświaty powiatowej. Związku w lokalu szkoły powiatowej Nr. 22 przy ul. Szkolnej (dotychczasowa Nr. 10, Renard). Otworzenie tego kursu nastąpi w dniu 10 b. m. o godz. 8.15. Kierownikiem kursu w Modrzewiu objmie kierownik tamtejszej szkoły p. Władysław Legiet, a kurs w Sosnowcu kierować będzie Nr. 22 p. Antoni Gębicki. Zapisami kandydatów winni się zgłosić do władz miejscowe w oznaczonych terminach. O otwarciu kursu w Sosnowcu usatuj oddzielnie zawiadomienie.

W sprawie ul. Dąbrowskiej.

Mieszkańcy Sielca zwrócili się do Magistratu sosnowieckiego z prośbą o zabrukowanie ul. D-ówkowskiej. Magistrat nadał odpowiedź na ręce radnego Zemly, w której komunikuje, że zabrukowanie ulicy Dąbrowskiej objęte jest programem robot w roku bieżącym. W tym razie Magistrat uzyska odpowiedź na prośbę, przedewszystkiem w sprawie robot, przedstawiam do sporządzenia ul. Dąbrowskiej.

Zalem nie jest rzeczą pewną, że mieszkańcy ul. Dąbrowskiej przestaną w tym roku brać w kalulach tej ulicy.

Stosunki narodowościowe na kresach wschodnich.

W niedzielę dn. 14 bm. o godz. 11 rano w sali związku kolejarzy (Pruskiego) w Będzinie mówili z ramienia M. A. U. na pp. były temat wybitny spolecznostok w kresach wschodnich dr. Władysław Wasnóg, b. kurator okręgu szkolnego wywizjowskiego.

Wstęp 20 gromy.

Zebrań Narodowej Organizacji kobiet.

Zgodnie z zapowiedzią odbyła się w ub. środę zebranie Będzińskie-go Kola N. O. K. przy udziale kilkuset osob.

po zagębiu zebrania przez wiceprezydenta Kola p. Bronowca, zabrala głos delegatka N. O. K. Centralnego Zarządu w Warszawie, p. Czarlińska, która w swem przemówieniu przedstawiła wybranym politycznym kłódk obywateli i grup powołał w Sejmie. Objawiając się aino ochwały sejmowe, prelegentka omówiła następnie projekt ustawy o ślubach cywilnych, który w najbliższym czasie ma być wniesiony do Sejmu. W konkluzji zebranie uchwalilo rezolucję treści następującej: „Kobiety polskie, zgromadzone w dniu 10 marca r. b. na zebraniu, podjęliam przez N. O. K. w Będzinie protestują przeciwko wprowadzeniu w życie ustawy o ślubach cywilnych, gdyż sprzeciwia się to zasadom kościółcia katolickiego i godzi w podstawa polskiej rodziny katolickiej. Kobiety polskie wzywają się do przedstawić i zapanować nad grupami politycznymi o przedmawianiu i ogłoszeniu są wprowadzeniem projektowanej ustawy.

po ukończeniu przemówienia p. Czarlińskiej, p. Bronowca podziękowała zebraniom za tak liczne przybycie, zaznaczyła, iż nasza sytuacja wewnątrz kraju wymaga dużego w

świadomości i współpracy między kłobiatami wszystkich warstw i dlatego też połączonym jest częsta zbiórka się, celem informowania się o pracach naszego Rządu i Sejm. Podobne zebrań odbywać się będą co miesiąc, termin zebrań będzie ogłoszony.

Po odpiewaniu Roty zebranie zostało rozwiązane.

Zgłoszyli się członkowie N. O. K. przyjmując się w poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek od godziny czwartej do 7ej w awwale N. O. K. na Górze Zamkowej.

Kto rozważał sobie w Warszawie.

Rozbiórka soboru prawowalnego na placu Saskim w Warszawie ma już swoją kilkunastu historię. Ostatnio, gdy poprzedni majstrowie (ci próby zawiodły kierownictwo rozbiórki soboru sprawozdały z naszego Zagłębia łobnowych górników i dopiero teraz rozbiórka soboru odbywa się prawidłowo, przyczem łobnowcy wyrażają się bardzo poobiecująco o zdolnościach łobnowych górników, którzy dadzą wreszcie radę z twardej muru symbolu ryżafikacji.

Ku przestrożce kierowników samochodowych.

Za ustawiczne lekceważenie i nieprzestrzeganie przepisów o ruchu samochodowym, odebrano prawo jazdy T. Lyskowi, kierownicy autobusu międzymiastowego Nr. 2335. Może będzie to przestrożką dla innych kierowców, lekceważących bezpieczeństwo publiczne.

Z życia Stow. właścicieli nieruchomości w Dąbrowie.

Dnia 14 b. m. t. jest jutro, a godzinie 4 popołudniu odbędzie się w lokalu Stow. robotników chrześcijańskich w Dąbrowie ogólne zebranie członków miejscowego Stow. właścicieli nieruchomości, z następującym porządkiem obrad: sprawa wycieru komnat, sprawa poboru podatku 10 proc. od nieruchomości, sprawa podatku 25 proc. od nieruchomości na rzecz miasta, sprawa korcowego i wolna wniaki.

Zebrań bezrobotnych pracowników umysłowych.

W niedziele 14 b. m. o godzinie 1-jej po południu, odbędzie się w sali na Górze Zamkowej w Będzinie zebranie bezrobotnych pracowników umysłowych w sprawie wypłaty zapomóg tym, którzy ich nie pobrali w ostatnich wypłatach, w sprawie ustawy o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, w sprawie wyboru stałej delegacji i t. d. Proszę się o przybycie na to zebranie również zainteresowani z Zawiercia i okolic.

Na zebranie to dopuszczalni będą tylko ci, którzy okażą legitymację bezrobotnych pracowników umysłowych, co daje gwarancję, że zebranie będzie poświęcone jedynie sprawom wymienionym bez ubocznej agitacji.

Jak się dowiadujemy w sprawie zaległych wypłat interweniowało wczoraj starostwo w Województwie z rezultatem dotąd niewiadomym.

Z sekcji kultury społecznej.

Zarząd sekcji kultury społecznej, (stniejącej) przy sosońskim oddziale związku P. N. S. P., proszą zapisać naukowo-ciekawo na prolektowane kursy: metodyczno-pedagogiczny i humanistyczny, o przybycie na zebranie do lokalu Związku w Warszawie 22 w dniu 14 marca o godz. 16, celem ostatecznego omówienia kwestji prowadzenia tych kursów

...A lirank — to największy wybór tytułów i Mieszalskiego.

Bardzo ładne liranki białonowe kosztują tylko 13 zł. 80 gr. Prawda, że nie drogo? Przytem kolory gwarantowane!!!

Ze Związku drobnych kupców chrześcijań w Grodzie.

Oddział grodzieński Zw. drobnych kupców chrz. w Sosnowcu wystąpił do Rady gminnej z podaniem o przywrócenie dawnych godzin staowa-

Rada miejska w Sosnowcu.

Sorawa rzeźni miejskiej i p. Cwałgenhafta.

Przed porządkiem dziennym one gdałszygo posiedzenia sosońskiekiej Rady miejskiej uchwalono podatek za przedstawienie filmowych „Chłopów” w kinie Ustawilem zwrócić Komitetowi ratunkowemu w formie subwencji. Następnie upowiadano Magistrat da wyznaczyc odpowiednich starż, celom utrzymania w Sosnowcu seminarjum nauczycielskiego żeńskiego.

Bez dyskusji przyjęto projekty (nieprzestrzeganie Radzkiej regulacji i kosztorysowy ulicy Okrzej, Zagórskiej, Malachowskiego, ulicy Pogod — Czeładzi, ul. Staropogodzie i Sopotnia. Z projektów tych dowiedzieliśmy się, że ul. Malachowskiego ma być makedamowa (smola i łamieje) ulica zaś Szopena na próbę wyłożona zostanie smolą.

Z ważniejszych spraw uchwalono statut szpitala dla wenerologicznych chorych kobiet i upowiadano Magistrat da zamianowania poboru w r. b. podatku do oświetlenia elektrycznego w lokalach z wyznikiem alkoholu Wzłaman elektrovania daje miastu oszczędowanie w wysokości 5000 zł.

W tem miejscu rozpoczęły się żywe obrady, nadziei bowiem czas na interensującą sprawę p. Cwałgenhafta. Zgodnie z uchwałą dzierżawca rzeźni aż zwiaku w placu czynszu dzierżawne go musi uszcząć t. zw. karę konowopania w wysokości 5 proc. dziełnie od sumy, należnej Magistratowi. Kara ta w stosunku do p. Cwałgenhafta urosła do wysokości 12700 zł. Na wniosek Magistratu Rada miejska p. Cwałgenhaftowi oczyściła karę i zmniejszyła do 2000 zł.

Naprawdę gorącym momentem obrad były debaty w sprawie przyznania p. Cwałgenhaftowi dodatkowego wynagrodzenia za remont rzeźni miejskiej. Jest to długa i skomplikowana historia. Najkrócej rzecz przedstawiłaby, trzeba powiedzieć, że p. Cwałgenhaft podał się doznaka remonu za 12,625 zł. W czasie dokonywania robót okazała się potrzeba większych reparacji, niż przewidywał kosztorys. Wskutek tego koszt remontu uduchbił się p. Cwałgenhaftowi wyńdł dwa razy więcej czyli około 25000 zł. Formalnie meło nie ma obowiązku zwracania p. Cwałgenhaftowi za roboty więcej, niż przewidywała umowa.

Pan Cwałgenhaft dokonał roboty dodatkowa na własne ryzyko, przypuszczając, że miasto mu zwróci sumę wydatkowaną.

Co do tego zwrotu były różne propozycje. Jedną część Zarządu miasta stanęła na stanowisku litery prawa czyli, by zwrócić p. Cwałgenhaftowi 12,625 zł, p. Kon proponował 16,500 zł, a inna część Zarządu miasta chciała dać p. Cwałgenhaftowi 19,780 zł.

Pierwszy punkt widzenia popierał p. lawnik Kenig. Nie wzbudząc w to, czy miał rację, p. Kenig czy p. Kon, swymy uwagami na ton polemiczny p. lawnik decernentem. Pan Kenig podzielił zdaniem zarówn swych kolegów z Magistratu, jak i niektórych radnych wyraził się, że są obrodcami p. Cwałgenhafta. Uczuł się tem dotknięty r. Jankowski, który, co zaznaczymy z naciskiem, nie wywodził żadnych konkretnych propozycji, chłodził mu tyłko koło, by nie t obrwał się miastu, nie uważał się służyć za pokrzywdzonego przez Magistrat. Radny Jankowski po daniu wyjaśnienia opuścił są posiedzeniu i inni radni, oraz członkowie Zarządu miasta z klubu PPS, którzy uwatżyli, że p. Cwałgenhaft powinien dostać więcej, niż przewidywała umowa, nie uczuli się obrzwanymi, spłonił p. Keniga.

Również nikt nie zareagował na twierdzenie lawnika decernenta, że p. Cwałgenhaft wpłynął na lawników, którzy w całej tej sprawie zajęli nie takie stanowisko, jak p. Kenig. Twierdzenie to nie może zostać bez konsekwencji.

Pr. dwudziestodniwej debacie Rada miejska uchwałała wypłacić p. Cwałgenhaftowi 12645 zł.

W końcu posiedzenia rozpatrywano szereg spraw mniejszej wagi: odmówiono zapomogi uczniowi szkoły morskiej w Terewie, Wojciechowskiemu, bratniej pomocy tej szkoły odmówiono stipendjum, odmówiono również b. pracowniku miastakonu p. Szejde podwyższenie emerytury i wreszcie także odmownie załatwiła Rada miejska sprawę subydjum dla szkoły Mistrz i subydjum dla Stow. pomocy studentom żydom w Polsce.

Na miejsce p. Ulla wazeli do Rady szkolnej r. Anzorge. Do Komitetu właścicieli szpitala wenerologicznego w Będzinie wybrano d. Perelmana.

Film: 1. „Czy Darwin ma rację?” —aktualna groteska w 6 aktach. 2. Dwukrotna komedia.

Zebrań legionistów.

Walne zebranie sosońskiekiego oddziału Związku legionistów polskich odbędzie się w dniu 14 marca o godz. 11-jej rano w lokalu Stowarzyszenia lokatorów Sosnowiec ul. Piłsudskiego 8.

Ważący się legionieł, zaniadający się na terenie Sosnowca z względu na nadar ważne sprawy proszeni są o przybycie.

Pożyteczne pouczenie.

Nakładem księgarńi Kazimierza Kotlarskiego w Lublinie opuciła prasę tablica gimnastyczna, opracowana podług książki Mullera „Moż system”. Zważywszy, że kraj nasz pod względem kultury fizycznej znajduje się w Ekwilibriu, że nawet między akademiami, sportowcami, a także między wojakowymi spotykamy nadmierną ilość ludzi o zapadłych plecach i pochylonych plecach, co niemożliwym jest u osób, uprawiających stale choć przez kilka minut dziennie racjonalną gimnastykę, sądzimy, że tablica ta powinna obudzić szerokie zainteresowanie.

Złotyły kundys.

Mieszkańcy Porabki niedawni nam lat, w którym szerzą się, iż miejscowy obywatel, p. J. Wadelik posiada niezwykle zięgo psa, będącego potracchem ludności, gdyż pies ten, nie uwiazany

Humor żydowski.

Jaskowi potrzeba tysiąc złotych dla zrobienia wyborzonej imeni. Nikt jednak nie chce mu pieniędzy pożyczyc, gdyż Jasek zwyczajną nie zwraca swych długów.

Izła po radę do rablana. — Jasek — rzecze rabla — ndał się do bójnicy, proś Boga, aby ci odpuścił grzechy i mój się doń goraco, aby zeznał ci ty lic złotych, których tak bardzo potrzebujesz. Jeśli mójkian twoja będzie szczerą, Bóg ci wyucha.

Jasek biegnie do bójnicy i modli się:

— Boga ojców moich, wysłuchaj mnie! Potrzeba mi tysiąc złotych, aby nabył partię jaj, które sprzedam za dwa tysiące! Uczyń chud, Ześlij mi pieniądze. Złóż mi je tutaj, na rękę. Przysięgam na twoje święte imię, że z sumy tej ofiaruję dwadzieś złotych na twoją świątynię. Wyśluchaj mnie. A jeżeli mi nie wierzysz, to daj mi tylko osiemset złotych, a dwadzieś porąć sobie z gory.

I bez kęsficja, napada na przechodniego i nieczyj dzieł. Ponieważ właściciel psa wszelkie skargi puszcza mimo uszu, wózek policja zajęła się tem i uwolniła ludność od psiej plagi.

Karambol autobusowy.

Autobus nr. 2353, jadący z Będzina do Dąbrowy, należał przy mijaniu obok kopalni Fryza na zderzeniu z przelocem atropny autobusu nr. 2358, którego kierowca przednią część podwozia. Z ludźmi wypadku nie było.

Wypadek autobusowy.

W dotychczasowej międzymiastowej komunikacji autobusowej, pomiędzy łatałych dróg i kilku niepodpowiadanych maszyn, nie było na szczęście wypadku i ludzi, dopiero ostatnio miały miejsce pierwszy poważniejszy wypadek. Mianowicie o godzinie 9 wiecz, autobus nr. 2335, jadący z Sosnowca do Będzina. Kłedy autobus znalazł się na szosie malobudzkiej, kierowca Teofil Lysko zwiększył b. i o g. Na g. i w odległości kilkunastu kroków od elektryczni, na przednim kole pęła kieszka i autobus gwałtownie się przeschylł. Kierowca, widząc co się dzieje, zabrawał tak raptownie autobus, iż ten się przewrócił. Kolegi się dźwięk tuczonych szyb i krzyki przestraszonych podróżnych, którzy znalazli się w takim niebezpiecznym sytuacji i przychli, nie mogli wydotać się z paszypki, dopiero po dżiętych wysiłkach i dzięki pomocy z zewnątrz, otwarto zatarasowane drzwi i wydobyto podróżnych. Oczarowało się, iż z podróży 9 jadących, większość wyszła bez szwanku, jedynie tylko Rajzla Kwakawer, zamieszkała przy ulicy Zamkowej w Będzinie, uległa ogólnemu potuczeniu i poszkodowana, następnym autobusem odwieziono do szpitala powiatowego. Prócz tego, istarsza obrażenia odniósł konduktor Julian Kwasiński, zamieszkały przy ul. Dębowej w Sosnowcu i kierowca autobusu Teofil Lysko, zamieszkały przy ul. Dalekiej w Sosnowcu. Autobus Forda został kompletnie rozruty. Jak zeznał kierowca autobusu, w wypadku na właściciela przedsiębiorstwa, którzy niewiele dbają o należyty stan autobusu, pracowników natomiast zmuszają do 16 godzinnej pracy.

Może wypadek onędadzły zwrócić uwagę władz, które powinny więcej zainteresować się stosunkami i powadkami w komunikacji autobusowej.

..... a jednak płota u Mieszalskiego kupić można najtaniej.....

Dr. med. DOBROWOLSKI

od marca przyjmuję 1436 8-10 i pół rano 5-8 wiecz.

choroby: gardła nosa i uszu.

Warszawa, Świątokrzyska 6.

Z całej Polski.

Bunt w więzieniu w Cęceinach.

W ub. poniedziałek o godz. 6:45 wieczorem wybuchł w więzieniu Cęceńskim bunt więźniów politycznych. Zbuntowani zabarykadowali się w celiach. We wtorek dla uspokojenia apple wających i krzyczących więźniów używano sikawki strażackiej. Przyczyną buntu jest podobno domaganie się zmniejszenia kary dyscyplinarnych, nałożonych na więźniów przez zarząd więzienia. Więźniowie, krzycząc i śpijąc, domagają się wezwania prokuratora. W związku z tą sprawą wyjechał do Kielc nacelnik więzienia cęceńskiego.

Rocznica śmierci gen. Bema.

Z racji przypadającej w tym roku 75-jej rocznicy śmierci gen. Józefa Bema, zawiązał się w Tarnowie, rodzinnym jego mieście, Komitet obywatelski dla uczczenia tego bobstrwa powstańca listopadowego i wojownika węgierskiego z 1848 r. Komitet postanowił rozpocząć akcję zbierania funduszy na sprowadzenie zwłok generała do kraju, w dniu zaś 14 marca b. r. postanowił słożyć hołd jego pamięci przez urządzenie uroczystej akademii.

Niebezpieczna choroba kodska.

Na Pomorzu pojawia się niebezpieczna choroba kodska. Objawy tej choroby ujawniają się w nagłym osłabieniu zwierząt. Zarazka może zdarzyć się w każdym roku, godzinach od chwili ujawnienia zarazy. Środkiem szerzących przeciw tej epidemii dotychczas nie znaleziono. O groźne zarazy świadczy fakt, że w majątku Szumilowice na Pomorzu padło 60 koni. Epidemia ta osyła podobno wielkie spustoszenie w Niemczech.

Skanale akuszerki.

Przed sądem apelacyjnym w Warszawie odpowiadała Zofia Wasiewicz, akuszerka, skazana przez sąd okręgowy w Warszawie na 3 lata więzienia. Wasiewiczka dokonała nieudolonej operacji, przyczem wywzięła się zakaleceni krwi. Poszkodowana, Genowefa Brulówna, w stanie ciężkim, przewieziono do szpitala Dzieciątka Jezus. Wzłaski ratownik był już spóźniony i Brulówna zmarła. Przed śmiercią jednak zeznała, iż była u akuszerki Wasiewiczkiej, zamieszkałej przy ul. Koszykowej nr. 52, która

dokonała na niej niedołożonej operacji. Pozosta ona również Wasiewicz, która przy pomocy szpitala. Sąd okręgowy skazał Wasiewiczą na 3 lata więzienia, zastępując go dom poprawy, a Sąd apelacyjny wyrok pierwszej instancji zatwierdził.

Nowy sprzymierzeniec Francji.

Na granicy czeskiej zatrzymano 13-letniego Sława Kowalskiego, ucznia 2-jej klasy gimn. wadowickiego, osulującego przedostatni się do Czech, do J. Zapytany, w jakim celu opuścił dom rodzicielski, odpowiedział budząc: — Jęde pomogę Francusom w walce z Murami.

Podróż swoją odbywał na rowerze, który dostał od ojca na gwiazdkę; miał przy sobie atlas, kompas i rewolwer. Władze, szanując płynącą

w krwi Stasia sympatię do Francuzów, odesłali go do gimnazjum, aby leższe lepiej poduczył się historii Francji.

Za niewłaściwe zachowanie się w kościele.

Przed sądem okręgowym w Warszawie stał: Jan Szczerbiak, lat 18, Eugeniusz Bańkiński, lat 19, Mieczysław Muszał, lat 18 i Wacław Tchórz lat 19 — oskarżeni o nieprzyzwoite zachowanie się w kościele. Dwaj pierwsi sprofanowali kościół w Czerwikach, śmiejąc się podczas ślubu, udzielanego przez ks. Modzelewskiego. Muszał i Tchórz zachowywali się niewłaściwie podczas konunii świętej, udzielanej żołnierzom w kościele garnizonowym. Sąd skazał: Szczerbiaka, Muszala i Tchórz na miesiąc więzienia każdego, Bańkińskiego zaś na 3 tygodnie aresztu.

Ze świata.

Skuteczna walka z zarazkami febr

Profesorowie szwedy H. Marcus, G. Kling i dr. Hooglund ogłosili niedawno sprawozdanie o przeprowadzonych przez nich doświadczeniach w zakresie walki z zarazkami febr. Metoda, jaką użyli, polegała na przyzwyczajeniu do badania, jest ich własnym wynalazkiem i nie była nigdzie stosowana. Wyniki poczynionych doświadczeń są dodatnie i zadawalające. Uczni demonstrowali je niedawno w pracowni neurologicznej i psychiatrycznej szwedzkiego Towarzystwa lekarskiego w Szwecji. Jest to według ich zdania obrzykmy krok na wędug ich zdania obrzykmy prządk krajów tropikalnych, jaką jest febra.

„Bitwa w puszczy Białowieskiej”.

Środki propagandy świetlowo-prześwietlowo idą ostatecznie drogami. Zmianyła wiadomości o sytuacji węgierskiej w Polsce, aby przedstawić naszą jako wielką zwyciężczynię. W przeddzień obchodu w Genewie, sowiecka agencja „Tass” przy pomocy radjo rozestala wiadomość następującą: „W puszczy Białowieskiej toczy się bitwa pomiędzy partyzantami a wojskami polskimi”. Niektóre plama w Rydze podały te wiadomości pod tytułem: „Powstanie w Polsce”.

TEODOR MARWEG

Katowice, 3 Maja 40, tel. 9-54
Pierwszorzędny salon fryzjerski

dia pań i panów w województwie, Śląskiem

specjalnie poleca
dia pań strzyżenie włosów a dla
panosne, czesanie i mycie z od-
dulażą, wszelkie masaży i pa-
rówki manicure

Specjalność: Farbowanie
włosów HENNA

Wielki wybór artykułów
toaletowych, krajowych
i zagranicznych.

1200 5

Tajemnicze podrzucenie trupa.

Wygląd zwłok podrzucenych zgadza się z wyglądem włamywacza z Grodna.

O awdzie z soboty na niedzielną pozostawiono w bramie domu przy ul. Jasińskiego na Pradze zwłoki nieznanego mężczyzny, wznajania moze-sławy. Na ulicy znaleziono dwie ślady opon samochodowych. Te dwa fakty pozwoliły policji warszawskiej rozwiązać zagadkę tajemniczej zbrodni.

Niezłoczono wo wykrucilo zwłok wzwano posterunkowych z wszystkich rogatk i zapytano, czy nie widzieli który podejrzany samochodu, wjeżdżającego do miasta.

Posterunkowy z Grochowa opowiedział następującą historię: Nocą z soboty na niedzielną zatrzymał tak-sówkę, jadącą od Otwocka, aby zapisać, w mił przypisów, tej numer. Z takówki wysiadł jakiś zł i wszczął sprzeczkę, że go bezprawnie zatrzymują, że się spieszy itd. Policjant zdołał jednak zapisać numer tak-sówki.

Dzięki temu zdołano odszukać adres nielastego oddziału Anieli Rowicza (Nowowiejska 20). Przynal się on, że istotnie w takówce swej przywił zwłoki ne ul. Jasińskiego. Zeznał, że nieznanu mu młody zł wynajął go w Warszawie za 60 zł, kazał jechać do Otwocka, tam zabra-no zwłoki i przywieziono na Pragę.

Szofersz arestowano, mimo, że tłumaczył się on, iż nie widział w tem wszystkim nic dziwnego.

Wkrótce tak dobrze rozpoczęto śledstwo wzbogaceno zostało nowem odkryciem.

W czwartek dnia 4 marca w grodzkiej fabryce monopoli tytoniowej nieznanemu sprawcy dokonali rozbiła skarbca i skradli 68.000 złotych. Na strazy przy skarbcu stal tej nocy niejaki Becher, który po kradzieży znikł w tajemniczy sposób. Ślady za nim prowadziły do Warszawy.

Wczoraj więc wzwano z Grodna żonę zaginionego. Po południu na cmenterzu żydowskim dokonano ekshumacji zwłok, znalezionych na Pradze. Becherowa poznała swego męża. Był, poznała i nie niezapomniała. Twierdził, że ta sama, choć zmieniła na twarz, te same włosy, ale oświadcza, że mał jej miał 5 sztucznych włosów, z czego dwa dolne—złote. Tym czasem tajemniczy trup ma wszystkie złby zdoła.

Nie koniec na tem. W urzędzie śledczym pokazano Becherowej u-branie zdjęte ze zwłok. Becherowa poznała, monogram się zgadza, nawet takie szczegóły zapowiedziała jako—nie oglądając leższe rzeczy) jak i lity na bieliznie wianoręcznicy cerk-wawae. A tymczasem—ubranie i buty są—jak twierdził—nie moje.

Policja z całą energią prowadzi dalsze śledztwo.

Z TAJEMNICZYM PONUREJ ZBRODNI.

Powieść napisana przez K. N.
(ciąg dalszy) 12)

— Byłbym szepniał opowiedział panu szepniał o pewnem zdarzeniu, które bardzo się przydać może przy śledztwie... Otóż, w ślad za samobójcą biegała kobieta, ubrana w suknie wienickie... wyglądała ona strasznie... wlosy jej siwe rozpuszczone, wiatr podnosił na wszystkie strony... oczy miała błyszczące, a z gardła wydobywała dźwięki okrzyki. Ręce z zaciekniętymi pięściami wyciągała przed siebie, jakby gromyła chwytając uciekającego... słowem była to warjata... Na moją widok—stanęła raptem na miejscu... zamieszła się djabelskim głosem i znikła w gąszczu, biegnąc w stronę zrodzowiaka, które tam w losie otoczono bagami.

— A coś sądzisz na to?...
— Sędziś machnął ręką i powiedział, że to było widzenie... i nie ma nic zwariowa na widok zabitej pacy... i szarż zarządził poszukiwanie oblaklanej...
— Kżeczywiście, babczka o tej warjacie bardzo mądrze skomponowała. ale w czym leży to wasze spudlowanie, o którym wspominała?...
— W czym?... oto w tem, iż, przes-

biegała w dzień wraz z Perlejką las sąsiedni palowici—natrafiliśmy na dziwny ślad... Patrząc pod słońce, niezmiernie wórd bujnej jeszcze trawy pomiędzy krzewami, dziwny ślad... były to równoległe idące dwa pasy jasnozielonej niemo trawy, o jaki kolwiek jeden od drugiego oddalony... wka-żaniem je Perlejkę, pytając, cohy to być mogło?... lecz on uśmieł się ze smie, twierdząc, iż niedługo dostane brzyki, jeśli nadal pozostanę sjeniem bezpieczeństwa...

— Czy owe ślady nie miały podobieństwa do takich, jakie pozostawiają samie na śniegu?— spytał, podnosząc się Orzełko.

— Wiedział.

— Hmm, to ślady nóg człowieka, nieślonego na płacisku. Nowy to dowód, iż wżystko się udalo, co uplanowali złoczyńcy... Szatan był ich sprzymierzeńcem... jakie pomyśleli, jakie wypracowali plany?... i acenę z tą baba nielrudno odgadnąć... No... ale to wżystko w niczem dziś nie poprawi sprawy! Batał więc moją panowiel. Dopytrawidm się, jakiego koloru poróżnia nabo osoby, i leżdziemy za godzinę do Warszawy... Słuchajcie więc uważnie... oto pian mo... Zabieram za waszobą do swej kwatery... pod warunkiem, iż nie będziecie wychodzić na krok bez mego pozwolenia... Pozostawie wam doayć czasu na wypoczynek.

— Zgadzi!— zawolił jednocześnie sjenek.

Weszli do srodka domu. Orzełko wydobyl ze swej walizki przyrząd podróży do planisza, oraz cwartkę papieru i napisał następują-cę słowa:

„Wiedzi, Grabenstrasse 114—Romer przybył natychmiast, sprawa bardzo ważna. Stepienstern”

— Perlefelj — rzekł, podając agentowi złożony we zworo papier — masz długie nogi, ruszaj popędznie na stację i wypraw te depesze... powiesz, iż to sprawa urzędowa, jeśli robić będą kwestję co do czasu... a następnie czekał nas w pokoju trzeciej klasy. A ty, Rulifio, zjmij się moją walizką.

Wżystcy trzej o godzinie szóstej rano wyjechali do Warszawy.

Następnego dnia o godzinie drugiej popołudniu w gabinecie przytę, zameldowano prokuratorowi cesarskiemu, iż sient bezpieczeństwa publicznego do szczególnych złeob, Paweł Orzełko, przagnie się z nim widzieć.

Przegląd nastąpił niezłocznie. Prokurator zwrócił lat czterdziestu, brunet, o twarzy poważnej i sympatycznej, z uprzejmością odpowiedział na ukłoa agenta i, wskazując obok stojący hotel, zapytał zacieka-wioncy:

— Czem mogę panu służyć?...
— Czem mogę w obowżku zameldować swa obecność na miejscu,

a następnie obśnadił, iż na poprzedniej organizacji pełenem czynności swe kon amore, za wiedzłą wiedzłą prokuratorialnej, jako sient bezpieczeństwa, a o ile sądzę z pewnem zadoleniem meich zwierzchników, o czem raczy się pan prokurator przekonano z aktów sądowo-kryminalnych.

— Zares po objęciu meich obowżków slyszalem o siodolnościach pana, w podnie! rozmowie z byłym presemem sądu kryminalnego... znam więc pana z spacji...

— Ciężsy miło to niewymownie, te nie jestem panu prokuratorowi obcy... Z tem większem zaulaniem przedawię cel mego przybycia, który ma siewięk z morderstwem, sponemem przed panu dniama.

— O jakim morderstwie pan mówisz?...

— O tem, które sponowano w okolicach Bigdowa, tuż przy stacji drogi żelaznej...

— Ah! wtem... bawilem tam wczoraj kilka godzin z sędzią śledczym. Mówisz pan zapewne o samobójstwie na planie drogi żelaznej?...

— Tak jest, mówię o sprawie Anselma Zawalskiego, baronowy Zeno i siewięk z morderstwem, sponemem przed panu dniama.

(c. d. n.)

